

CVETJE

z vrto^v sv. Frančiška.

Časopis za naše verno ljudstvo,

zlasti za ude tretjega reda

sv. Frančiška.

XXXVI.

6.

Vsebina 6. zvezka:

	Stran		Stran
Vzdih k božjemu Srcu (pesem)	97	Dopisi:	
Letna vizitacija III. reda	97	Vsem slovenskim tretjerednikom in	
Zadnji obisk v celici preč. p. Stan-		tretjerednicam	109
kota (pesem)	100	Marija Nazaret (Štajersko)	110
Božje previdnosti nova pota v Stari		Razgled po serafinskem svetu	110
in stara pota v Novi zavezi	101	Priporočilo v molitev	111
Responsorij sv. Antona	105	Zahvala za vslišano molitev	112
Papež Benedikt XV.	106	Darovi	na ovitku.

Izhaja vsakega prvega v mesecu. Stane cel tečaj (12 zvezkov): **3·50 K.**

Naslov za naročila: **»Cvetje«, Kamnik, Kranjsko.**

Tiska Ant. Slatnarjeva tiskarna.

Književnost.

»**Staroslovenska maša** na čast sv. Cirilu in Metodu« za mešani zbor z orgljami zložil **Dr. Franc Kimovec**, stolni kanonik. V Ljubljani, 1919. Cena 7 K, posamezni glasovi po 2 K.

»**Bratje! Slovenci smole!** Mala jugoslovanska koračnica. Po narodnem napevu za klavir ali harmonij ali dvoglasno petje priredil **Stanko Premrl**. 1919. Cena 1·50 K.

»**12 Tantum ergo.**« Pro IV vocibus inaequalibus. (Za mešani zbor.) **Stan. Premrl**. Labaci (Ljubljana) 1919. Cena 3 K. — Vse tri skladbe je založila „Jugoslovanska knjigarna“ v Ljubljani. „Staroslovenska maša“, ki je posvečena „velikemu jugoslovanskemu vladiki Dr. Antonu Bon. Jegliču, škofu ljubljanskemu“, je že letos času primerna za proslavo naših slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Letos namreč obhajamo tisoč in petdesetletnico smrti sv. Cirila († v Rimu l. 869), obhajamo narodno osvobojenje, obeta se nam slovansko bogoslužje: zato si bodo naša katoliška društva in pevski zbori brez dvojbe z veseljem pravočasno priskrbeli veličastno dr. Kimovčevo skladbo, ki naj dviga versko in narodno zavest ter pripravlja pot slovanskemu bogoslužju. Narodno navdušenje bo budila tudi lepa in lahka skladba, ki jo je priredil ljubljanski stolni kapelnik vlč. g. Stanko Premrl; izvirno delo istega skladatelja, „12 Tantum ergo“, namenjeno našim cerkvenim zborom, bo gotovo ugajalo vsem ljubiteljem cerkvene glasbene umetnosti. Najnovejša lepa dela dveh odličnih glasbenikov naših se priporočajo sama po sebi. Naročila prejema **»Jugoslovanska knjigarna«** v Ljubljani.

Uprava Marijine mašne zveze v Mariboru je priredila brošurico **»Junaško dejanje ljubezni ali obljuba v prid dušam v vicah.«** Izdala in založila Marijina mašna zveza. Maribor 1919. Tisek tiskarne sv. Cirila. Cena 10 vin. — V prvem odstavku se nahaja kratek nauk o junaškem dejanju; v drugem molitve, ki jih molijo v baziliki Matere milosti v Mariboru v mesecu novembru, ko se obhaja pobožnost za duše v vicah. Ljubezen junaškega dejanja naj bi sicer vsekdar gojili, posebno pa sedaj po vojnem času, da padlim vojakom in drugim pokojnim, ki morda še trpijo v vicah, čimprej pripomoremo k večni slavi in blaženemu gledanju božjega veličastva v nebesih. Spisek priporočamo. Naroča se pri Upravi Marijine mašne zveze v Mariboru, frančiškanski samostan.

CVETJE

XXXVI. tečaj.

V Kamniku, junij 1919.

6. zvezek.

P. EVSTAHIJ:

Vzdih k božjemu Srcu.

Vzidi, nebeskega solnca milina,
božje osebe popolna lastnina:
v žarkih se tvojih prerôdil bo svet,
Cerkev objela vseh nârodov cvet!

Pridi, preženi sovražne mrakove,
pridi, posveti vse naše domove,
čuj me, o Srce premilo, o čuj,
v sleherni duši ljubeče kraljaj!

BERTOLD BARTEL, župnik v Vavtivasi:

Letna vizitacija III. reda.

(Referat na tretjeredniškem zborovanju v Novem mestu, 4. okt. 1918).

Nič ni na svetu slabšega kakor posameznik, oziroma posamezna moč, nič pa močnejšega nego združenje mnogih sil in moči. V združenju je moč. Isto velja tudi za uspešno dušnopastirsko delovanje, namreč skupno delovanje redovnih in posvetnih dušnih pastirjev. Navada je, da pomagajo redovniki dušnim pastirjem ob gotovih časih, vendar je to le trenutno ter samo tu in tam. Pravo uspešno skupno delovanje pa se kaže posebno v III. redu. Po župnijah so ustanovljene samostojne skupščine III. reda, ki jih vodijo posvetni dušni pastirji. Da pa III. red ne živetari, temuč se uspešno razvija, je potrebna vizitacija ali obiskovanje; nadzorovanje. Ker pa je III. red naredba svetega Frančiška, je že papež Nikolaj IV. ukazal, da naj bodo vizitatorji III. reda redovniki iz I. reda sv. Frančiška. Pripomniti je treba, da so posvetni duhovniki tako vizitacijo smatrali največkrat kot breme, katerega so se otresli, če so le mogli. Radi tega so pa tudi te vizitacije izostale v največjo škodo

III. redu in vsem njegovim udom. Vendar pa je v sedanjem času prevladalo drugo mnenje in večidel se lahko in nemotoma vrše vizitacije III. reda. Ako je sezidano veliko poslopje, se nastavi pri njem en nadzornik, ki pazi na to, da ostane poslopje v dobrem stanu, ker sicer vsaka še tako trdna stavba razpade, če se ne popravljajo sproti nastale poškodbe. Isto tako je sveti Frančišek postavil veliko stavbo III. reda. Da pa sčasoma ne razpade, je določil nadzornike, ki naj pazijo na vse poškodbe in napake te velike stavbe — in to so vizitatorji.

Razmotrivati hočemo kratko:

1. potrebo in namen vizitacije, 2. dolžnosti vizitacije, oziroma vizitatorja, 3. osebo vizitatorja in 4. način vizitacije.

I. Vizitacije imajo svoj izvor že v božjem in cerkvenem izročilu, v starodavni tradiciji. Bog sam je obiskoval ljudi v svojih prikaznih, da jih je učil, svaril pred grehi, opominjal in tolažil v trpljenju. Kakor pastir svojo čredo, tako je obiskoval Gospod svoje ljudstvo po očakih in prerokih, ki so ljudi učili, opominjali in svarili. Kakor beremo v drugi kroniški knjigi (17, 9), so hodili tudi judovski duhovniki v vsa mesta Judeje in podučevali ljudstvo. In v novem zakonu je včlovečenje J. Kr. pravo obiskanje Boga samega: pri sv. Luku beremo (1, 78. 68) „visitavit nos oriens ex alto et fecit redemptionem plebis suae.“ — „On nas je obiskal prihajajoč iz višav in izvršil odrešenje svojega ljudstva.“ Potovanja Gospodova po Palestini tudi niso bila nič drugega kakor vizitacije. „Visitavit eos, qui in tenebris et in umbra mortis sedebant ad dirigendos pedes eorum in viam pacis.“ — „Obiskaval je one, ki so sedeli v temi in senci smrti, da bi jih naravnal na pot miru in zveličanja.“ Še ko je Gospod sam učil, je pošiljal svoje učence po dva in dva na vse kraje in po vrnitvi so mu morali poročati o svojem delovanju. Pozneje jih je storil nadzornike vsega človeštva, vsaj ravno beseda *episcopus* - škof pomeni nadzornik ali vizitator. Omenimo samo znamenita potovanja sv. Pavla. Vizitacija v najlepšem pomenu je tudi obiskanje Marijino k teti Elizabeti. Take vizitacije je tudi sv. Frančišek naravnost zapovedal za I. red v 10. poglavju redovnih pravil, za II. red tudi v 10. poglavju in za III. red v 3. poglavju.

Vizitacija je torej potrebna, pa tudi koristna. „Perit religio, ubi deficit correctio.“ Izginiti mora pravo versko življenje, kjer manjka nadzorstva in potrebnih opominov. — Sv. stolica sama je zaukazala take vizitacije in določila tudi navodila za nje. Povsod, kjer so se vizitacije redno vršile, je procvital III. red in dosegel visoko stopinjo krepostnega življenja v svojih udih. Res je vizitacija nekako nadzorstvo in radi tega več ali manj neprijetno, vendar je ravno dan vizitacije mali misijon, pri katerem se udje znova nasrkajo serafinskega duha, vesel dan za vse dobre otroke sv. Frančiška. Kjer ni vizitacije, je III. red v največji nevarnosti, da le prehitro zaspi in udje kmalu pozabijo, da so sploh bili sprejeti v III. red in kaj so obljubili.

Vizitacija ima torej namen preiskati, če udje III. reda spolnujejo pravila III. reda in jih opominja in navdušuje k vestnemu spolnovanju redovnega vodila. Zato mora vizitator pregledati knjige III. reda, poizvedeti mora, če

so se vsa naročila prejšnje vizitacije izpolnila; dalje, kakšno je stanje v nravnem in verskem oziru, kako skupščina tudi sicer deluje, popraša naj, če se bolniki obiskujejo in če se pomaga siromakom.

II. Dolžnosti vizitacije. O tem govorita dva paragrafa redovnih pravil. § 2. Vsakteri vizitator III. reda naj skrbno čuva, ali se pravila III. reda natančno spolnujejo. § 3. Vizitatorji III. reda naj se redno jemljejo iz I. reda. Tudi razni papeži kakor n. pr. Gregor IX., Benedikt XIII., Evgen IV., Leo X., Pavel III., Inocenc XI. in Leo XIII. so povdarjali v raznih dekretih dolžnosti vizitacije. Prav natančno določajo pravila, kolikrat naj bo vizitacija. Praviloma naj bi bila vsako leto enkrat vizitacija pri vsakteri skupščini. Cerkveni zbor v Tridentu je zaukazal provincijalom vsako leto nadzorovati vse samostane, tako je določila sv. stolica vsakoletne vizitacije skupščin v posameznih župnijah. Iz tega je razvidno, v kako tesni zvezi so vsi trije redovi med seboj. Poleg vsakoletne vizitacije je lahko iz posebnega vzroka izredna vizitacija vsled te ali one slovesnosti.

III. Oseba vizitatorja ali kdo naj bo vizitator. Že sv. Frančišek je določil, da mora biti vizitator duhovnik in zato govori 3. paragraf redovnih pravil, da naj se vizitatorji redno jemljejo iz I. reda. Lajiki so od tega posla izključeni. Duhovnik mora biti, ki lahko deli milosti sv. zakramentov in tako neposredno celi rane potrlih src-bednih zemljanov.

Papež Inocenc XI. pravi: Vizitator naj bo duhovnik, ki spada k redu popolnosti, da more odstranjevati nepopolnosti in pregrehe. Tako sta Inocenc XI. in Nikolaj II. določila, da naj so vizitatorji III. reda iz I. reda sv. Frančiška.

Posebno važno je določilo papeža Pija X., ki določa v pismu z dne 4. okt. 1909, da se postavi III. red popolnoma pod varstvo I. reda, ki naj ima nad njim vse vodstvo in sodno oblast. — Vizitatorje imenuje provincijal, ki jih postavi na čelo posameznim okrožjem. Ali pa nimajo škofje nobene pravice nad III. redom? Imajo in sicer: 1. Da se sme v župniji ustanoviti III. red, mora biti redno škofovo dovoljenje. 2. Imajo škofje pravico nadzorovati, kako se III. red razvija in kako deluje.

IV. Način vizitacije. Najprvo je običajna napoved dneva vizitacije. Ko vizitator pride, je največje važnosti seja odbora ali predstojništva, katero vodi vizitator sam. Njemu se poroča o nravnem, verskem in gmotnem stanju skupščine, on pregleda knjige in jih podpiše. Pri tej priliki se razmotrivajo razna določila in navodila, kako se morajo ravnati bodisi predstojništvo, bodisi udje sami. Drugo je skupno zborovanje, oziroma shod skupščine t. j. vseh udov III. reda. Vizitator ima govor, v katerem daje razne nauke, pa opozarja tudi na napake, ki jih opazi v skupščini pri njenih udih. Nato da vesoljno odvezo. — Najvažnejša naloga vizitatorja je, da pazi nato, kakšna je disciplina, red, obnašanje v skupščini. Zato naj skrbno poprašuje pri seji odbora po napakah, ki so se morda vgnjezdile med udi. Nato naj pa skuša ob taki priliki vse napake odstraniti ali vsaj zmanjšati. Radi tega predpisujejo pravila, kako naj vizitator ravna, če udje prestopajo vodilo III. reda. V prvi vrsti mora vizitator sam ohraniti mirno kri in se varovati

razburjenja, zakaj sv. Frančišek je večkrat rekel: „jeza in razburjenje zabranjujejo ljubezen v njih samih in v drugih.“ Vselej naj stvar dobro preišče in se varuje vsakega strankarstva. Podučno pravi sv. Avguštín: Večina ljudi se da zapeljati h graji vsled nezadostnega vzroka, zakaj nihče noče biti v tej meri sojen od drugih, kakor sam druge sodi. Zato beremo v sv. pismu: Nikogar ne sodi, dokler nisi preiskal in ko si preiskal, tedaj kaznuj pravično. Vsak človek zahteva, da ga najprvo zaslišimo in če je kriv, da spozna svojo krivdo in svarilo potrpežljivo prenese. Zato mora tudi vizitator z največjo potrpežljivostjo preiskovati in ko se stvar spozna, naj se slabo obsodi, to pa, kar je dobrega, skuša ohraniti. Vizitator mora torej pravo pot ubrati. Največkrat nastopa vizitator kot oče, ki z milim opominom skuša uda, ki je kaj zagrešil, spraviti na pravo pot. Pri nespokornih udih mora pač nastopiti kot predstojnik, ki lahko stavi gotove pogoje, katere mora zagrešenec izpolniti. Kot vizitator je tudi sodnik, ki lahko naloži grešniku gotovo kazen, ki naj pa bo vedno v tem smislu naložena, da grešnika pripravi na pravo pot, ne pa da bi ga napravila še bolj zakrknjenega. Vodilo III. reda opominja svoje ude, da naj svarila v vsej ponižnosti sprejmejo. To se spodobi za duhovne otroke ponižnega sv. Frančiška, saj so tako pri slovesni obljubi prostovoljno in izrecno izjavili. Pri Sirahu bĕremo: „Kako dobro je posvarjenemu pokazati pravo spokornost.“

Spoznali smo torej, kako potrebna in koristna je vsakoletna vizitacija skupščin III. reda v posameznih župnijah, ker je to najvažnejše, da se ohrani v III. redu disciplina, red, ker je to središče življenja v vodstvu III. reda. Naj bi bili zato prav vsi odbori kakor posamezni udje prepričani, da je vsakoletna vizitacija največjega pomena, bodisi zato, ker vsaka skupščina vedno bolj procvita in se razširja, bodisi zato, ker je tudi posameznim udom v največjo korist in večno srečo.

FR. KRIZOSTOM:

Zadnji obisk

v celici prečastitega p. Stankota.

Iz neba na zemljo
kaplje zlate so kanile . . .
Božjega miru bližino
duše zaslutile. —

Morje vse svetosti
dehnilo ti je poslednjič
v prsi hrepeneče
predokus nebeške sreče.

Vir neskončne učenosti

ti položil je smehlaj
na sladkosti željna usta
in očem pričaral raj.

Boječe
trepetale so nam v rókah
sveče,
trepetale, ugasnile . . .

Iz neba na zemljo
mir so zvezdice rosile . . .

Božje previdnosti nova pota v Stari in stara pota v Novi zavezi.

6. Jakob pri Labanu.

I.

od nebeško lestvo smo zadnjič pustili Jakoba. Nebeška prikazen in božje besede so mu bile na begu v tujino v tolažbo.

Dolga je bila pot tja v deželo Mezopotamijo, takrat Haran imenovano, odkoder je bil prišel Abraham, kamer je sedaj Izak poslal svojega sina. Našel bo tam sorodnike: res je prišel Jakob do šotorov svojega ujca Labana.

a) Sv. pismo nam pripoveduje, kako se je Jakob najprvo sešel z Labanovimi pastirji, ki so bili na večer črede prignali k vodnjaku. Prašal je pastirje, kako se godi Labanu; zvedeti je hotel, kakega mišljenja je, da bi iz tega spoznal, je-li naj gre v njegovo šotorišče ali naj si išče drugega gospodarja.

Med tem pogovorom prižene tudi neka deklica svojo čredo k vodnjaku. Pastirji povedo Jakobu, da je to deklica Rahela, Labanova hči. Jakob se razveseli. Pove ji, da je njen bratranec, sin sestre njenega očeta. Rahela je tudi vesela snidenja in pelje Jakoba k svojemu očetu Labanu.

Bil pa je Laban trd človek, pohlepen po bogastvu. Ko čuje, kaj se je Jakobu dogodilo doma z Ezavom, kako je moral bežati pred njim, kako ga je oče Izak poslal v Haran, si Laban misli: Dobro, saj ljudi potrebujem pri svojem gospodarstvu: naj ostane pri meni: močan je, iti nima kam, tem lože ga bo mogoče porabiti za delo.

Jakob je ostal pri Labanu za poskušnjo. Čez nekaj časa pa sta se z Labanom za plačilo pogodila.

Jakobu je mati Rebeka naročila, naj si v družini Labanovi poišče pošteno in pametno dekle za ženo. Jakobu je bila deklica Rahela zelo všeč: pri pogajanju za plačilo z Labanom je Jakob zahteval, naj mu da hčer Rahelo za ženo in zato mu hoče Jakob 7 let brezplačno služiti.

To pogajanje za plačilo je dokaz, kako zelo ponižana je bila ženska čast in njeno dostojanstvo v tedanjih, po malikovavstvu omadeževanih časih. Hčere so bile kakor suznje v hiši: suznja pa se je mogla kupiti za denar ali drugo blago. To je bila grda kupčija, kakor za živinče. In še dandanes je v navadi pri Arabcih, Kurdi in drugih na pol divjih orientalskih narodih. To je kazen, prekletstvo za greh, da je žena Eva prva vtrgala v raj in jedla prepovedani sad in si je domišljala, da bo s tem Bogu enaka. Kazen, da je postala moževa suznja. Še-le po Jezusu Kristusu, sinu Device Marije in

njegovem odrešenju, je ženska prišla zopet nazaj v posest svojega dostojanstva, to pa za to, ker je bila iz njenega rodu izvoljena Mati božja.

b) Seveda, Jakob je prišel s praznimi rokami v Labanov šotor; in tega dejstva se je Bog poslužil, da je Rahelo, prihodnjo očakinjo božjega izvoljenega ljudstva, obvaroval sramotne kupčije med njenim očetom in Jakobom. Cena za Rahelo naj bi bila Jakobova stanovitna zvestoba v ljubezni do nje: 7 let naj dela v hiši njenega očeta, naj pokaže, kaj zna kot prihodnji hišni gospodar, naj se skaže vrednega Labanovega zaupanja in Raheline ljubezni.

Laban je bil zadovoljen z Jakobovo zahtevo in ponudbo: obljubil mu je Rahelo za ženo: toda že takrat si je v svoji pohlepnosti mislil to svoje.

Imel je še eno hčer, Lijo po imenu: ta je bila starejša kot Rahela, in „krmežljivih oči“, pravi sv. pismo.

Minilo je 7 let. Laban je povabil trumo prijateljev na ženitnino. Po običaju tamošnjih krajev je prišla nevesta do tal zagnjena k poroki. Tako tudi Jakob ni mogel pred poroko videti, da ga je Laban goljufal in mu dal Lijo za ženo namestu Rahele, kakor sta se zmenila. Laban je na Jakobovo ugovarjanje odgovoril: „V naših krajih ni navada mlajše hčere pred starejšimi omožiti.“

Jakob bi bil po tedanjih običajih Lijo lahko odslovil, Rahele pa vseeno ne bi bil dobil: torej bi bil 7 let zastoj služil, ker mož za odslovljeno ženo cene ni nazaj dobil, ampak ji je moral še sam dati neko odškodnino.

Kaj je mogel Jakob proti temu storiti? Običaji so običaji, ki se jih nomadi tako drže, kakor bi se morali držati mi božjih in cerkvenih zapovedi.

Tiho je bil torej Jakob, pa je Lijo vzel: ni bila sicer lepega obraza, imela pa je boljše in lepše srce, nego Rahela in ravno z Lijo je imel Jakob več sreče, kakor pozneje z Rahelo.

Laban se je seveda v pest smejal, da je Jakoba tako ukanil, potem mu je pa rekel: „Tudi Rahelo ti bom dal, če mi boš služil še 7 nadaljnih let.“

c) V tedanjih starodavnih časih je Bog pripustil, da so imeli očaki po več žen ob enem. Zakaj je Bog to pripuščal?

Glejte, prvotna zakonska zveza v raju je poznala le enega moža in eno ženo: Adama in Evo. Ta zveza je bila predpodoba zveze enega Kristusa z eno sv. cerkvijo. Toda vmes med te božje naklepe je segla hudobija satana in po prvem grehu v raju spridenost človeškega rodu. Prvi, ki je v spridenosti svojega srca ravnal proti volji božji in je oskrnil zakon, je bil Lameh iz Kajnovega rodu: more li iz Kajnovega rodu: more li iz Kajnove, ubijavčeve krvi, kaj dobrega priti?

Sprideno človeštvo rajše posnema slabo nego dobro, zato je Lamehov slabi zgled našel mnogo posnemovavcev.

Toda sv. pismo tudi brez usmiljenja odkriva pred našimi očmi ves prepir, ves nemir, vso nezadovoljnost, vso nesrečo, ki je vsled te razvade prišla v družine očakov. Bog pa je tudi to, kakor marsikatero drugo zlo, ki je izviralo iz podedovanega greha pripustil, da je trlo grešni človeški

rod. Že Abraham je imel vsled svoje druge žene Hagare in njenega sina Izmaela velike težave v družini; kreg in prepir med Saro in Hagaro in njunima sinovoma Izakom in Izmaelom nam je sv. Pavel prav dobro popisal v listu do Galačanov; zraven pa je pristavil, da se je vse to v predpodobi vršilo, da bi mi, ki smo sinovi proste, spoznali, kako hudo je služiti v stanu sužnje, ki je podoba greha.

Zakonsko zvezo med možem in ženo bi lahko primerjali zvezi med kraljem in kraljico. Tu se zgodi, da kralj zavrže kraljico: kakor n. pr. sv. Elizabeto. Kraljica žaluje, ugovarja ali molče trpi krivico: trdno pa upa, da ji bo Bog zopet pomagal do njenih pravic. Med tem mine mnogo let.

Zakonska zveza za časa očakov je bila taka zavržena, nepoznana, svojega dostojanstva orošana kraljica. Mnogo, mnogo stoletji ni prišla do svojih pravic: celo sv. očaki je niso poznali, namreč svetosti zakonske zveze, ki ima svojo podlago v svetosti zveze Kristusa z njegovo sv. nevesto, sv. cerkvijo. Kakor je Bog sam v raju vstanovil in posvetil zakonsko zvezo, tako je moral Sin božji sam priti na svet, da v odrešenju popravi tudi pri zakonu to, kar so grešni ljudje pokvarili.

Jakob je torej dalje služil za Rahele 7 let. Njo je ljubil, Lijo pa je zaničeval. Ko pa je Bog videl, da Lijo zaničuje, jo je rodovitno storil, Rahele pa ne. Zato je bila Rahela svoji sestri Liji nevošljiva in prepir v hiši se je začel. Z Jakobom sta se skregala, tako da ji je ves v jezi rekel: „Ali sem mari jaz, kakor Bog, da bi ti mogel pomagati?“

Pozneje pa se je Gospod tudi Rahele spomnil in ji dal sina, ki ga je Rahela imenovala Jožefa t. j. Bog mi je zasramovanje odvzel. Toda izmed 12 Jakobovih sinov je imela Rahela samo dva: Jožefa in Benamina, ki ji je ob rojstvu pri Betlehemu vzel življenje. In Lija jo je ne samo preživela, ampak je dosegla čast, s katero se Rahela ne more ponášati: Lija je namreč očakinja Device Marije in Jezusa, ne pa Rahela.

II.

1) Liji Bog ni dal telesne lepote, toliko lepša pa je bila lepota njenega srca: to pa je več vredno; zakaj med tem ko se lice stara in zgublja lepoto, se srce v Bogu pomlaja in pridobiva na lepoti pred Bogom in dobrimi ljudmi. Lepota, plemenitost Lijinega srca se je tolikanj očitneje kazala, kolikor več njenih otrok se je v teku let zbralo okoli nje.

Po običaju tedanjih dni je mati izbrala otroku ime. In v izbiranju imen svojim otrokom kaže Lija vso nežno, tiho pobožnost in čudovito plemenitost svojega srca. Kakor lepo ubrani zvonovi oznanjajo slavo božjo imena Lijinih otrok: vsa ta imena slavijo dobroto, milost in zvestobo Boga: saj so to imena poznejših očakov izraelskega ljudstva, ti očaki so kakor stebri Gospovega tempeljna; zakaj „v Izraelu je Gospod prebival“, kakor poje kralj David; in na te stebre je Lija pripela pomenljive napise; tem stebrom, svojim sinovom, je Lija dala povsem primerna imena.

Naj omenimo le eno ime: Juda! Pri njegovem rojstvu je Lija vskliknila: „Zdaj bom Bogu slavo dajala!“ (Gen. 29, 35) to je pomen besede Juda.

Kdo je Juda? Ali ne tisti, o katerem je očak Jakob malo pred svojo smrtjo izrekel preroške besede? „Kraljeva palica ne bo vzeta od Jude, in vojvođa ne od njegovega ledja, dokler ne pride tisti, ki ima poslan biti in Njega čakajo narodi!“ (Gen. 49, 10) Iz njega so izišli kralji, David, Salomon in drugi, slednjič pa najimenitniši, kralj nebes in zemlje, Kristus Gospod! To je Lija, prezirana Lija? In ko so angeli božji gledali v knjigo življenja, pa brali Lijino ime, so se čudili nad njenim povišanjem. In ko so knjigo božjo prebiralali dalje, pa našli ime siromašne, nepoznane Device v Nazaretu, ki je bila tudi iz Lijinega rodu po njenem sinu Judi, so se čudili, ko so brali Marijino pesem: Magnificat: moja duša poveljučuje Gospoda in so našli, da se ta pesem po mislih in tudi po besedah vjema z vskliki Lijinimi pri porodu njenih sinov in s pomenom njihovih imen.

Ko je Lija Judo rodila, je vskliknila, kakor smo že rekli: zdaj bom Gospodu hvalo dajala! In Marija, ko je Zveličarja pod srcem nosila: kako je zapela v hiši tete Elizabete? Ali ne: „Moja duša hvali, poveljučuje Gospoda“!?

Ko je Lija rodila sina Rubena, je rekla: „Gospod je videl moje poniževanje!“ (Gen. 29, 32). Marija pa je v himni Magnificat zapela isto: „Gospod se je ozrl na ponižnost svoje dekle.“ In ko je Lija dobila sina Aserja, je zaklicala: „Srečno me bodo imenovali žene!“ (Gen. 30, 13). Marija pa je ponovila v himni iste besede in rekla: „Odslej me bodo srečno imenovali vsi rodovi!“

Uboga, prezirana Lija s svojimi izreki ubira strune na harpi Marijinega srca, iz katerega je sto in sto let pozneje privrela pesem Magnificat v hiši tete Elizabete.

Tako je Bog povišal Lijo, ker so jo ljudje poniževali; postala je očakinja Device Marije in njenega Sina Jezusa.

2) Kaj pa njena sestra Rahela?

a) Z lepoto njenega lica se ni vjemala lepota njenega srca: bila je polna posvetnega duha; ni čuda, da je hotela dvema gospodarjema služiti, kakor je pozneje rekel Gospod: Bogu in mamonu: pravemu Bogu in malikom.

Znamenje njenega posvetnega mišljenja je to, da se je vsled svoje nerodovitnosti kregala z Jakobom, kakor da je človeško življenje samo sebi namen in v ničemer odvisno od božje volje; kakor da so otroci le dar narave in ne dar božji: ta dar božji pa je treba, da si ga posebno mati zasluži z molitvijo in pobožnostjo.

Tega svojstva, pobožnosti in molitve, pa je Raheli s početka njenega zakonskega življenja manjkalo.

b) Pa ne samo to. Rahelina duša je bila okužena od malikovanja, ki je bilo zašlo že v družino njenega pradede Tareta, očeta Abrahama.

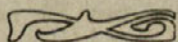

Sv. pismo nam pripoveduje, da je Rahela ukradla svojemu očetu hišne zlate in sreberne malike, ko se je z Jakobom selila iz šotora svojega očeta v Kanaansko deželo. Jakob seveda ni vedel za to tatvino in je pozneje malike, ko jih je zasledil pri Raheli, zakopal globoko pod zemljo, da bi jih nihče več ne našel.

Z Rahelo in njeno posvetnostjo pa je imel Jakob pozneje še mnogo, mnogo težav. Teško je namreč iztrebiti iz človeškega srca posvetni plevel in zatreti v njem razne malike. Tako je Rahela podoba marsikaterega kristjana, ki nosi malike v svojem srcu. Kateri so ti maliki? Sv. Pavel nam jih popisuje: govori namreč o ljudeh, ki imajo trebuh za Boga; potem govori o bogovih, ki so slepi in gluhi, in ki jih ljudje časte, da se ognejo Bogu, ki vse vidi in vse sliši: to je njihova nevera; potem govori o bogovih iz zlata in srebra, katerim je lože služiti z uživanjem, kakor pravemu Bogu sè zatajevanjem.

Očak Jakob je dal preiskati vse šotorišče in zažugal, da bo s smrtjo kaznoval vsakega, pri komer bi našel Labanove malike. Seveda jih ni našel, ker jih je znala dobro skriti ženska zvijača Rabele. — Toda pred Bogom ni nič tako skrito, da bi ne bilo enkrat očito; in tudi maliki, katerim človek v svojem srcu služi, bodo prišli enkrat na dan.

Posnemaj torej, o kristjan, očaka Jakoba, pa uniči in zakoplji malike svojega srca pod terebinto sv. Križa v sv. spovedi, nato pa hodi v strahu božjem proti obljubljeni kanaanski deželi, proti sv. nebesom!

Responzorij sv. Antona.

Padovanski čudodelnik,
izganjalec zlih duhov,
smrt, bolezen, zmote zмага
tvoje roke blagoslov.

Sluša te besneče morje,
čudežno drobiš vezi,
najdeš, vračaš izgubljeno,
kar kdo prosi, vse dobi.

Zginja stiska in nesreča,
ako prosiš ti Boga;

Prosi za nas, sv. Anton Padovanski i. t. d.

čudovita tvoja dela
oznanuje Padova.

Sluša te i. t. d.

Večnemu Bogu Očetu
čast in slava naj doni,
Sinu svetemu in Duhu
v vekov vek naj se glasi!

Sluša i. t. d.

Molitev.

Tvojo cerkev, o Bog, naj svetega Antona, tvojega spoznavavca pobožni spomin razveseljuje, da bo z duhovnimi pomočki vedno zavarovana in enkrat večno veselje uživati zaslužila. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Priredila M. Elizabeta.

P. NIKODEM:

Papež Benedikt XV.

VII. V Bolonji.

c) Dogodki in doživljaji.

Podoba sedemletnega delovanja našega nadškofa v Bolonji, kakor smo jo doslej skušali načrtati, potrebuje še dopolnila, ki ga hočemo podati s tem, da omenimo še nekatere važnije reči.

L. 1908 je nadškof Kjeza izdal naredbo o upravljanju cerkvenega premoženja in bratovščin.

Dne 4. avgusta, na praznik sv. Dominika, je razposlal povabilo k romanju v Rim, da bi praznovali petdesetletnico papeževega mašniškega posvečenja in pet in dvajsetletnico papeževega posvečenja v škofa.

H koncu leta je spodbujal k darovanju za rojake v Siciliji in Kalabriji, hudo prizadete po strašnem potresu.

V maju 1910 je po naročilu svete stolice zbral škofo sosednjih pokrajin k posvetovanju za vpeljavo enotnega katekizma v celi Italiji.

Leto 1911 je bilo leto češčenja bolonjskih svetnikov. — V začetu junija je bila stoletna slovesnost velike mestne svetnice, svete Katarine Bolonjske, ki jo je papež Klement VII. 9. marca 1463 slovesno razglasil za svetnico: njeno nestrohnjeno sveto truplo, sedeče na prestolu, je še dandanašnji v njeni cerkvi v češčenje izpostavljeno. Da bi se vse ljudstvo navdušilo za veličastno praznovanje te slovesnosti, je nadškof izdal prisrčen pastirski list, čeprav so bile ovčice že samo po sebi vnete za proslavo domačinke. Zadnji dan maja in sledeča dva dni so iz vseh župnih cerkev šle verne množice v procesiji v svetišče svete Katarine; slovesno sveto mašo družega dne je daroval nadškof sam.

Nekoliko pozneje, dne 6. junija, je Kjeza odprl grob škofa svetega Petronija pod altarjem pri Svetem Štefanu. Za spodobnišo shranitev svetih ostankov je sklenil napraviti dragoceno skrinjo. Načrt za njo je bil gotov že naslednje leto; težje je bilo poplačati stroške za skrinjo. Kjeza sam je daroval petdeset tisoč lir.

Cerkev svetnikov Nabora in Feliksa stoji na tistem kraju, kjer je škof sveti Zama postavil prvo cerkev v Bolonji. Kostni njega samega in njegovih naslednikov so bile shranjene v kriпти (spodnji cerkvi); ali kripta je bila že dolgo časa zasuta. Nadškof jo je dal popraviti in 24. januarja jo je nanovo zopet slovesno odprl.

Trajno je nadškof mislil, da bi se za blaženega razglasil Jernej Marija Gorski (del Monte), ki je l. 1778 dne 24. maja umrl v duhu svetosti in bil pri Svetem Petroniju pokopan.

Leto 1912 je Kjezi prineslo veselje, da je mogel (15. decembra) posvetiti novo cerkev presv. Srca Jezusovega. Mozaična podoba Zveličarjeva nad portalom ni edini dar, ki ga je nadpastir naklonil svetišču. Kolika radost

ga je navdajala nad dovršeno stavbo, priča to, da ni le samo posvetil cerkve, ampak da je sam opravil tudi posvečenje vseh altarjev. Naslednjega dne je dal prenesti truplo kardinala Svampe iz pokopališča na Čertozi v kripto nove cerkve, ki jo je on začel staviti.

Leto 1913 je najbogatejše veselih in žalostnih dogodkov, kar jih je Kjeza v Bolonji doživel. Dne 29. januarja je bil iz cerkve Svetega Štefana ukraden ciborij s hostijami vred. Zadostilne pobožnosti se je udeležil škof in vse župnije in vsa društva. Nadpastirju kakor vernim je bilo v tolažbo, da so se pozneje hostije našle na kraju, kjer so jih tatje iztresli.

Dne 28. marca je Kjeza poslal pastirski list vernim svoje škofije, da jih povabi k stoletnim Konštantinovim slovesnostim, ki so se praznovale v spomin, da je l. 313 ta cesar cerkvi dal prostost.

28. aprila je povabil z zopetnim pastirskim listom k romanju v Loreto. Povabilu se je odzvalo 600 vernikov; Kjeza je bil, žal, zadnji hip zadržan, da se ni mogel sam udeležiti.

Od 6. do 8. maja je nadškof videl v svoji palači zbrane sosednje škofe romanjske pokrajine.

Dne 28. julija je Kjeza zgubil dotedanjega generalnega vikarja Bakija, ker ga je papež izbral za škofa v Faenci.

Od 5. do 13. avgusta je trajala božja pot bolonjskih romarjev v Lurd skupno z nadškofom. Na povratku se je ta pomudil nekaj dni v Peljih pri svojem bratu; od tam se je odpeljal v Rim k evharističnemu kongresu.

Dne 16. decembra mu je brzjav naznanil, da je nenadoma umrl kardinal Rampóla. Pač se je porosilo nad to zgubo marsikatero oko: ali težko so tekle komu bolj vroče solze, kakor Kjezi. Nikoli ni opravil žalostnejše črne maše, kakor naslednje jutro pri altarju, postavljenem ob odru očetovskega mu prijatelja in voditelja. Tudi rajni se je še v oporoki spomnil tovariša, zapustivši mu zbirko zlatih papeževih medalj iz časa svoje državne službe.

Dodajmo še nekatere črtice iz Kjezove delavnosti. — Kjeza je bil ko nadškof moder oskrbnik, ki se je od Leona XIII. naučil varčevanja in od Rampóle radodarnosti. Kjeza od doma ni bil bogat. Kot dediščino je dobil približno le 40 tisoč kron. In škofovski dohodki v Italiji so zelo skromni. Po pravici so torej morali vsi strmeti nad Kjezovimi pogostimi, manjšimi in večimi darovi. Ali koliko je dal še skrivaj!

Vsled dolgotrajne šole, ki jo je dovršil v Vatikanu, se je Kjeza rad držal starega toka; pri novih rečeh je zelo skrbno prevdaril, preden je kaj ukazal. Ali potem je hotel, da se reč tudi izvrši. Neki kanonik, ki je trdil v nekem slučaju, da je bilo prej drugače, je dobil od naškofa trpki odgovor: „Pustimo preteklost, mi imamo opraviti s sedanjostjo!“

Razmerje z vladnimi oblastmi je bilo na obeh straneh hladno. Ko Dženovez bi bil mogel Kjeza biti savojski kraljevi hiši vdan podložnik. Ali ker je bila Bolonja leta 1866, kakor Rim l. 1870, protipostavno vzeta sveti stolici in ker je pri vsakem koraku videl sled opustošenja, ki ga je storila savojska hiša s svojim krivičnim napadom ter navalom deželi in škofiji in ker so liberalne državne postave stavile škofu povsod ovire pri delu: je ko

nadžkof imel dovolj lastnih vzrokov in razlogov, da ni postal prijatelj in pristaš italijanske kraljeve vlade. Vkljub temu je moral z obstoječimi razmerami računati, in tako se je enkrat udeležil blagoslovljenja zastave v oficirskem kazinu, drugikrat slavnostnega obeda na čast nekemu kraljevemu princu, ki je obiskal Bolonjo. Modro se je izogibal vsakega spora s popolnoma liberalnimi oblastmi in te so se enako umikale naravnostnemu nasprotovanju.

Učenih del Kjeza ni spisal. O pisateljskih zmožnostih pa pričajo njegovi, v slogu spretni in po mislih bogati, pastirski listi. Da bi znanstveno deloval, za to v državnem tajništvu, ko je bil preobložen z opravili, ni našel časa; in prav tako ne pozneje na nadškofijski stolici, ko je imel ko nadpastir dovolj posla. Vendar se je z vedami veliko bavil, zlasti z zgodovino.

Ko nadpastir je pospeševal cerkveno umetnost v svoji škofiji. Kakor je Bolonja sploh bogata na lepih posvetnih stavbah, ki segajo doli do dvanajstega stoletja, tako ima tudi redek zaklad cerkvenega stavbarstva; biser pa je Sveti Štefan. Lepo število cerkvâ se je pod Kjezo, vselej tudi z njegovo denarno podporo, prenovilo, tako stara bazilika obeh bolonjskih marternikov Vitála in Agrikola, v aréni nekdanjega amfiteatra, cerkev Svete Katarine, svetih marternikov Nábora in Feliksa, Svetega Križa in predvsem Svetega Frančiška, ki je najlepša gotiška stavba v Bolonji. Cerkev Srca Jezusovega, ki jo je kardinal Svampa pričel staviti, je Kjeza, kakor smo že povedali, dokončal in posvetil.

Že v državnem tajništvu je Kjeza spoznal veliki pomen tiska. V Bolonji je našel tri časnike, odločno svobodomiselni, radikalni „Dnevnik Jutro“ (Giornale di Matino), zelo razširjeni zmerno svobodomiselni liberalni list „Karlino“ in katoliški cerkvi prijazni „Avvenire d' Italia“ (Prihodnjost Italije). Zadnji časnik je bil izvrstno vrejevan in bogat na vsebini; pod Kjezo je postal še bolj glasilo nadškofa in duhovščine. Nadškof je imel tudi še lastno tiskarno za posebne publikacije (obelodanjenja). „Bolletino“, v prvi vrsti duhovščini namenjen mesečnik (na leto 500 strani), je poleg novih odlokov rimskih kongregacij prinašal članke znanstvene vsebine (zgodovino cerkev na deželi s podobami, liturgične in cerkvenopravne razprave, poročila o društvenem življenju itd.) Bolj priprostim vernikom namenjen je bil list „Stoletje presv. Srca Jezusovega“ (Il Secolo del S. Cuore di Gesù), ki ga je ustanovil kardinal Svampa; v tega je Kjeza redno poslal po eden članek. — Tako je bila v tisku nadškofu na razpolago zdatna moč, ki je neutrudno delala v povzdigo cerkvenega duha pri duhovščini in ljudstvu; po drugi strani pa je bila enaka velesila tiska na razpolago liberalnim in cerkvi sovražnim listom.

V zadnjih tednih Kjezovega škofovanja v Bolonji je izbruhnila velika svetovna vojska. V Italiji se je že nekaj let gojilo smrtno sovraštvo zoper Avstrijo; Bolonja ni delala izjeme. Sedaj nadškof ni mogel več dalje molčati. Resno besedo je moral povedati svoji duhovščini, da naj rajši moli za zopetno vrnitev miru, kakor da bi sama stopala na to ali ono stran vojskujočih se držav; ali da bi celo hujskala ljudstvo tedaj še nevtralne Italije k vojski. *O p o m i n k m i r u* je bila tudi prva beseda, s katero se je obrnil do vesoljnega sveta ko papež Benedikt XV.

Dopisi.

Vsem slovenskim tretjerednikom in tretjerednicam.

Kakor je razvidno iz naznanila na drugi strani platnic 5. zv. Cvetja je edini tretjeredni slovenski časopis v nevarnosti, da bi prenehal izhajati. Vzrok je denarna zadrega. Gre za nekaj tisoč kron.

Vprašanje je, ali naj darujemo nekaj tisoč kron, ali naj pustimo izdajanje Cvetja. Obojno je nekaj, kar bi imenovali hudo. Pa večje zlo bi bilo za tretji red opustiti Cvetje, kakor nabrati nekaj tisoč kron.

Kaj bi bil tretji red brez svojega lista? Preglejmo zapisnike tretjega reda pred izdajanjem Cvetja! Pičel naraščaj, nikjer nobene organizacije, od nikoder nobenega spodbujevanja, sam tretji red le malo ali nič poznan še celo med udi. Če opustimo izdajanje Cvetja, obsodimo tretji red na počasno hiranje in na smrt za naše kraje. Kedo naj prevzame to odgovornost? Sedanji voditelji, točasna predstojništva tretjerednih skupščin? Kaj bo rekla poznejša zgodovina? Ali ne bi bilo za vse sedaj živeče tretjerednike velika sramota, če ne bi vse moči zastavili, da rešimo svoje glasilo in ž njim tretji red in svojo čast? Bratje in sestre! Mi ne smemo dopustiti, da bi Cvetje prenehalo, mi vsi smo dolžni vse storiti, da je ohranimo!

Saj ni tako težavno rešiti je. Vsaki voditelj naj pri prvi mesečni skupščini pojasni udom, da je za vsako družbo velike važnosti, da ima svoje glasilo — druga društva v t e m č a s u **vstanavljajo** svoje časopise, društva, ki imajo protikatoliška načela in namene, v zelo obilnem številu — mi naj svoj dobri in katoliški časopis pustimo izhirati?! Ali ne bi bilo tako ravnanje neodpušljivo zadolženje? Voditelj naj oznani prostovoljno darovanje za tretjeredni časopis Cvetje, udje naj pa po svojih močeh darujejo večje ali manjše prispevke za Cvetje; darujejo naj tudi tisti, ki niso naročniki. — Za vse ste že darovali, za ranjence, za vjetnike, za vdove, za dijake, za rdeči križ, za begunce itd. itd. zdaj pa priložite še manjši ali večji dar vsak po svoji moči za otroka, ki gladuje v Vaši domači družini, za Cvetje, ki za tretji red dela in se trudi že blizu 40 let. Dobička ni iskalo, pač pa je povsod in vselej podpiralo brez plače dobro stvar. Nekaj stotin kron si je v teku svojega bivanja prihranilo, pa je vojska vse vzela in sedaj nima s čim živeti. V tej sili mu morate priskočiti na pomoč vsi tretjeredniki, ki kaj p r e m o r e t e. Naročniki bodo sami drage volje dali po svojih močeh večje ali manjše zneske, drugi pa darujte še kaj več, ker niste imeli stroškov za naročnino že veliko let, ali še nikoli. Tu gre za važno, za zelo važno zadevo tretjega reda. S temi prispevki bote podprli dobro delo, nič manj dobro in Bogu dopadljivo delo, kakor če darujete za kako cerkev, za misijone itd. Pritrgajte v tej sili drugod, tu darujte sedaj, ker je tukaj največja sila.

Nekateri bote mislili: Pa naj za sedaj preneha, bo pa čez par let, ko se bodo razmere zboljšale, z nova začelo. — Bratje, sestre! Ne veste kaj govorite. Neha se lahko, začne se težko. Če hočemo začeti izdajati nov časopis, je treba veliko tisoč, da se more začeti. Več tisoč gre samo za agitacijo in prazno pošiljanje. Naročnike je treba še le dobivati, mnogi ne sprejmejo, posebno časopisov verske vsebine, pošljejo nazaj — prazni stroški in zguba. Do skrajne sile se ravnajmo po načelu: drži, kar imaš; če spustiš iz rok, boš težko zopet dobil.

Zato prosim iz ljubezni do tretjega reda in do dobre stvari vse, prav vse tretjerednike in tretjerednice: Rešimo svoje glasilo Cvetje. Vsak naj daruje, kar more, pa bo Cvetje ne samo rešeno, ampak tako podprto, da bo lahko dobilo prejšnjo vsebino in debelost. Za vse dobro ste vneti, povsod ste, kjer je treba podpirati dobro stvar; tu gre za vaše dobro, za vaš tretji red, za vaš naraščaj, za sveto armado katoliške cerkve: nastopite, postavite se v vrste, vsak naj stori svojo dolžnost. Povejte to tudi bratom in sestram, ki še nimajo Cvetja. Tudi ti so dolžni stopiti v vrste in delati za tretjeredno glasilo. — O vspehu vam bom sporočil v dveh mesecih. Za vse, ki bodo darovali za Cvetje, bom opravil eno sv. mašo pri svetogorski podobi Matere božje drugi dan po obletnici njenega kronanja t. j. v ponedeljek po tretji binkoštni nedelji ob 6. uri zjutraj.

P. Salvator,
 provinc. komisar tretjega reda.

Marija Nazaret (Štajersko). Duhovne vaje so se jako dobro obnesle. Na vdeležence so narejale znane in vendar večno nove in krasne resnice naše sv. vere globok vtis, katere jim je vodja duhovnih vaj P. Emilijan podajal v poljudni, prikupljivi obliki. Posebno lep in veličasten je bil sklep s procesijo s sv. Rešnjim Telesom. Bog povrni voditelju duhovnih vaj in drugim veleč. g. patrom, ki so neumorno sodelovali v spovednici ves trud, vdeležencem pa daj milost, da bodo prinašali obilen sad duhovnih vaj!

Razgled po serafinskem svetu.

† **Janez Flis.** V soboto 10. majnika t. l. je mirno in zaupno stopil pred vsepravičnega Sodnika milost. g. Janez Flis, kanonik in generalni vikar ljubljanske škofije. O tem izredno pobožnem, svetem in izobraženem možu bodo imeli bravei Cvetja priliko drugod kaj več zvedeti. Tisočerim dušam je bil spreten dušni vodnik, vnet za lepoto Kristusove Cerkve in nič manj za kras naših svetišč po domovini. Očetovska miloba in ljubezniva veselost, odsev notranje sreče in svetosti, je vsakega, ki ga je kdaj videl, navdala s tihim spoštovanjem; ni čuda, saj je bil mož molitve, premišljevanja in neprestano ljubeče združen z Bogom. Bil je blagi gospod tudi goreč tretjerednik in sicer že od l. 1882; za redovnega patrona si je bil izvolil sv. Leonarda Portomavriškega. Naj bi na njegovo priprošnjo Gospod obudil še mnogo enakih mož našemu narodu!

† **Jožef Zakotnik.** V Št. Vidu nad Ljubljano je odšel v večni pokoj zvest duhovni sin sv. Frančiška, upokojeni župnik iz tržaške škofije, zlato-
 mašnik pč. g. Jožef Zakotnik. Ime njegovo sicer ni slovelo v javnosti, ali vsi, ki so ga poznali, so ga ljubili in spoštovali v njem vzornega mašnika po Gospodovem srcu. Občudovanja vredna je bila zlasti njegova potrpežljivost in vdanost v najsv. voljo božjo v silnih telesnih bolečinah.

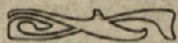

† **P. Karol Schöpf.** V Nazaretu na Štajerskem je umrl dne 16. maja pč. p. Karol Schöpf, po smrti preč. p. Stanislava starosta naše provincije sv. Križa, rojen v Metliki 28. jul. 1843; slov. obljuje je napravil 30. avg. 1866, v mašnika so ga posvetili 15. sept. 1867. Pobožni starček in kljub nemškemu imenu zavedni Slovenec naj uživa rajski mir!

Preč. g. Alojzij Stroj, urednik „Duhovnega pastirja“ in doslej duhovni oče v ljubljanskem semenišču, je imenovan za kanonika. Marljivemu delavcu v Gospodovi službi želimo še mnogo let!

Zadeve in koristi svetišč v Palestini. Kakor piše katoliški časnik „Liberté“ (Svoboda) v Friburgu v Švici, je došlo v Pariz odposlanstvo redovnikov frančiškanov, pod vodstvom preč. p. Ferdinanda Diotallevija, iz reda sv. Frančiška, sedanjega kustosa v Sv. Deželi, ki je prišel zastopat in branit pravice, zadeve in koristi katoličanov na svetih krajih Palestine. (Prejeli izrezek od vlč. p. Lamberta. Sicer smo zadnji čas odrezani od tujine).

Za generalnega vizitatorja naše slovenske provincije sv. Križa je imenovan preč. p. Avguštin Juničič, član provincije sv. Jeronima v Dalmaciji. Naš novi generalni obiskovavec je že razposlal ljubeznivo, z bratovsko ljubeznijo pisano okrožnico našim samostanom.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: rajni pč. p. Karol Schöpf, mašnik I. reda sv. Frančiška. Dalje

I. pokojni udje tretjega reda

1) skupščine svetotrojiške:

Gor. Lendova na Ogrskem: Ana Lapša, Ana Žohar, Roza Čonhola. Kapela: Ana Kralj, Marija Zemljič. Negova: Marija Vogrin. Sv. Rupert: Alojzij Muršec (39 let v III. redu). Sv. Benedikt: Marija Kurbos, Marija Žižek. Sv. Urban: Jera Zajko (47 let v III. redu). Sv. Ana na Krivem bregu: Janez Kavčič, Marija Nudl.

2) skupščine mariborske:

Maribor: častita šolska sestra S. Vilibalda, roj. Neža Reihman, † 21. aprila v 33. letu svoje starosti. Preč. g. Franc Zmazek, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. goricah † 19. okt. 1918; pč. g. Anton Vraz, župnik pri Sv. Antonu v Slov. goricah † 23. septembra 1918; pč. g. Vid Janžekovič, župnik v Svečini † 3. aprila 1919; pč. g. Henrik Verk, župnik na Vidmu ob Savi † 6. aprila 1919. Agata Stautz, Alojzija Kopič, Ana Bračko, Marija Božič, Ivana Martin, Angela Budja. Vurberg: Marjeta Stuber. Brezno: Milan Bandelj. Videm: Franc Strašek. Hajdin: Marija Zupanič. Kapla: Elizabeta Kašman. Ormož: Neža Škrinjar, Jera Hedžet, M. Čatorič, Katarina Plavec, Matija Kociper. Središče: Terezija Masten, M. Škorjanec, Doroteja Sever, Helena Polanec, Terezija Leich, Ivana Stamberger, Helena Govedič, Ana Škrinjar, Katarina Borko, Marija Ivanuša, Terezija Kosl, Alojzija Ivanuša.

3) skupščine nazarske:

Braslovče: Neža Hribernik. Gornji grad: Elizabeta Kolenc, Lucija Zabreznik. Ljubno: Jera Poličnik, Ana Orešnik, Ana Detmar, Jera Ročnik. Mozirje: Marija Stojan, Jožef Vodusek. Rečica: Peter Skok, Antonija Kračnik, Marija Cigal. Sv. Frančišek: Franica Černevshek, Franica Zaleznik, Frančiška Ermenc. Šmartno na Paki: Neža Štitar. Št. Pavel: Neža Kolšek.

4) skupščine ljubljanske:

Preč. premilost, gospod Janez Flis, stolni kanonik in generalni vikar ljubljanske škofije, rojen 27. februarja 1841 v Dobu, umrl 10. maja v Ljubljani. Preč. gosp. Jožef Zakotnik, zlatomašnik, župnik v pokoju iz tržaške škofije, umrl v Št. Vidu nad Ljubljano. Marija Bašelj, roj. Preg, v tretjem redu je bila nekaj mesecev nad petdeset let; Fr. Spiller, Marija Novak iz Šmartna pod Šmarno goro, Helena Kmetič, omož. Bergant, Mar. Javornik, Leopolda Huber, Marija Grat. Terezija Gregorič, omož. Zakotnik, Filipina Pirnat, Ana Gregorič, Marija Avguštin. — Č. g. Frančišek Terpin, bogoslovec tretjega letnika; v tretji red je vstopil, ko je bil v tretjem gimnazijskem razredu, bil je vsa leta vzoren tretjerednik, zelo pobožen dijak. Sv. Alojzija si je izbral za redovnega zaščitnika in ostal je sam Alojzij do smrti. Šel je iskat zdravja v svoj domači kraj v Dobropolje na Dolenjskem, pa je našel smrt, ondi so mu položili truplo v prerani grob.

5) skupščine kamniške:

Elizabeta (Marija) Gradišek iz Stranj; Marija Kočar, Ana Vrhovnik, Frančiška Frantar, Neža Lužar, Ivana Jerše umrle na Št. Urški gori.

II. pokojni udje armade sv. Križa:

Marija Cvelbar, Št. Jernej; Katarina Kavčič, Ljubljana. Priporočata se udom armade sv. Križa v molitev!

Dalje se priporočajo v molitev: M. Z. v važni zadevi. A. P. priporoča težko bolnega očeta in mater za polajšanje v njih mučnem trpljenju ter za vdanost v voljo božjo, dalje svoje brate in sestre na čast Mariji v dober namen. Več družin za ljubi mir ter ljubezen in blagoslov božji. Tretjerednica se priporoča na čast Mariji in sv. Frančišku za dušni mir in stanovitnost v dobrem ter, da bi mogla vse voljno in potrpežljivo prenašati, s čimerkoli jo obiskuje Gospod. Neka mati priporoča v molitev vso svojo družino za vredno prejemanje sv. zakramentov, za hišni mir in posebno še svoja dva sinka dijaka za srečen napredek v učenju, za darove sv. Duha, za ljubezen do njiju bodočega poklica. Obmejni Slovenci. Vse prošnje, ki še niso bile uslišane.

Zahvala za uslišano molitev.

Frančiška Svetec, Šmarca pri Kamniku, izreka zahvalo za zdravje v čast svetemu Frančišku in sv. Antonu. Zahvaljujem se božjemu Srcu Jezusovemu, preljubi Devici Mariji, sv. Jožefu, sv. Frančišku in sv. Antonu za že večkratno uslišanje ter se vsem še nadalje izročam v njih mogočno varstvo in zaščito. Marija Kocmur.

V zelo hudi boleznii, v kateri mi je upadlo že skoro vse upanje, da še kdaj ozdravim, sem se po vzgledu sv. Terezije obrnil s prošnjo do sv. Jožefa za skorajšnje ozdravljenje ali pa, ako je tako božja volja, za milost srečne smrti. Obljubil sem, ako zadobim zopet ljubo zdravje, da se zahvalim v »Cvetju« in »Bogoljubu« in da bom v ta namen toliko časa prejemal sv. obhajilo, dokler se ne odloči na eno ali drugo stran. In zdaj, dasi še čutim semtertja posledice prejšnje bolezni, že lahko opravljam svoje dolžnosti, za kar bodi Bogu in sv. Jožefu prisrčna zahvala! Fr. Emil Komjanec.

Darovi.

Armada sv. Križa. Darovi udov (armade sv. Križa) za Sv. Deželov v aprilu: Neža Žurman, Ljubljana 226 K. Antonija Fajfar, Kranj 10 K. Uršula Horvat, Ledeča vas 44 K. P. Salvator, Ljubljana 249 K. Marija Dobršek, Žusem 5 K. — Došlo v Kamnik: župni urad Cerklje pri Kranju 30 K; Marjeta Repnik 2 K; Marija Ulčar 40 vin.; Katarina Žebovc 20 vin.; Antonija Žebovc 20 vin.; Matija Bobnar, Lahoviče 3 K.

Za kitajski misijon: neimenovana za odkup dečka Janeza 20 K. Matija Bobnar, Lahoviče za odkup dečka na ime Matija 20 K. Neimenovana iz M. Nazareta za odkup dečka, na ime Serafin 50 K (poslano po pč. p. Kerubinu).

Frančiškanska misijonska družba v Kamniku: zbirke udov III. reda: Domžale 610 K, Blagovica 96 K, Češnjice 66 K, Trzin 60 K. — V drugič so prispevali: Cerklje 478 K, Kamnik 109 K, Mengeš 92 K, Brdo 90 K, Mekinje 52 K, Tunice 30 K, Radomlje 25 K, Stranje 10 K.

Frančiškanska misijonska družba v Mariboru: Pospešitelji so nabrali: Zavernik Alojzija 90 K in 80 K je 170 K. Filipaj Veronika 52 K in 103 K je 155 K. Stranjšak Frančiška 18 K in 4080 K in 5120 K (od tega 30 K za odkup 1 dečka z imenom Franc Jožef) in 13160 K (od tega 3 krat 30 K za odkup 3 otrok, Franc, Anton Pad. in Elizabeta) in 30320 K (od tega 300 K za vzgojo 1 misijonarja) in 1940 K. Pč. g. župnik Vid Janžekovič v Svečini 4 K. Ana Gsellman 1640 K. Johana Gsellman 2240 K. Pč. g. župnik Andrej Fišer v Ribnici 20 K. Pč. g. dekan Andrej Gliebe v Ormožu 34 K. Pč. g. župnik Jakob Cajnkar v Središču 57 K. Pč. g. župnik Anton Novak v Kamnici 70 K. Posamezni darovi: Terezija Pöschl 10 K; Marija Schafhalter 10 K; Jožef Donko 2 K; Jera Paukman 10 K; Marija Juršič 2 K; Barbara Fras 20 K; Katarina Ferk 120 K; Simon Medved 20 K; neimenovan 3 K; Roza Kotnik 10 K.

Za misijone v Palestini: župni urad v Cerkljah pri Kranju 50 K.

Za misijone: neimenovana 2 K. Mat. Bobnar, Lahoviče 250 K.

Za kruh sv. Antona: neimenovana iz M. Nazareta 34 K (poslano po pč. p. Kerubinu). Lucija Vehovec iz Mengša 5 K. Mat. Bobnar iz Lahovič 250 K.

Pregled tretjerednih vaj.

Skupščina brezjanska: mesečni shod: 15. junija (tretja nedelja v mesecu) po prvem duhovnem opravilu (okoli 8. ure zjutraj) v cerkvi; ura molitve: 1. in 15. junija 1. in 3. nedeljo v mesecu) popoldne ob 6. uri. — **Brežiška:** m. shod: 29. junija (zadnja nedelja v mesecu) ob 2. uri popoldne. — **Celjska:** m. shod: 1. junija (prva nedelja v mesecu) ob 1. uri nauk, litanije, darovanje; pred shodom od 12. do 1. ure molitve in petje; ponedeljek 2. junija ob 5. uri zjutraj sv. maša za rajne tretjerednike. — **Kamniška:** m. shod: 29. junija (zadnja nedelja v mesecu) ob polu 4. uri popoldne. Posvečenje presv. Srcu Jezusovemu! Pred shodom odborna seja, po shodu nauk za novince. — V Mengšu 1. junija shod III. reda, ponovljenje obljub in papežev blagoslov po litanijah; ob polu 2. uri odborna seja. — **Krška:** mes. shod: 15. junija (tretjo nedeljo v mesecu) ob 1. uri nauk, litanije, darovanje; pred shodom od 12. do 1. ure molitve in petje. Vsako nedeljo in praznik sv. maša z blagoslovom za žive in mrtve tretjerednike. — **Ljubljanska:** mes. shod: 29. junija ob polu 5. uri popoldne; poduk za novince: 9. junija ob 4. uri popoldne; odborna seja za ženske: 19. junija ob 4. uri popoldne. — Devetdnevnic na čast svetogorski Materi božji za mir in srečo našega naroda: od 20. do 28. junija. Sv. maša se bo darovala vsaki dan devetdnevnic ob 5. uri zjutraj pred svetogorsko podobo za slovenski narod. Na kronanico bo sv. maša za naše ljudi na Goriškem ob 5. uri zjutraj. — **Mariborska:** m. shod: 29. junija, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, ob polu 3. uri popoldne. — **Nazarska:** m. shod: 1. junija (prva nedelja v mesecu) ob polu 8. uri zjutraj z navadnim vspreedom. — **Novomeška:** mes. shod za moške 1. junija (prva nedelja v mesecu) ob en četrt na 11. uro. Mes. shod za ženske 15. junija (tretja nedelja v mesecu) ob en četrt na 11. uro popoldne s sv. mašo za III. red in ob 4. uri popoldne. Slovesna obnovitev posvečenja III. reda presv. Srcu Jezusovemu, prva letna obljuba z vesoljno odvezo. — Dne 1. junija je dekanijski shod III. reda pri Treh farah pri Metliki za semiški dekanat. Ob 10. uri popoldne primeren govor s slovesno sv. mašo. Popoldne ob polu 2. uri skupni shod, slovesne litanije Srca Jezusovega s slovesnim sprejemom novih članov iz metliške župnije. **Obiski III. reda:** 8. junija Dole pri Litiji; 9. junija Sv. Križ pri Litiji; 22. junija Bela cerkev; 29. junija Podgrad; 6. julija Dobrnič.

— **Skupščina pazinska:** m. shod: 15. junija (tretja nedelja v mesecu). — **Svetotrojiška:** m. shod: 29. junija, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla; ura molitve: 1. in 8. junija za evharistični odsek (knjiga: »Vedno češčenje« za lavantinsko škofijo); 15., 22. in 29. junija serafinski rožni venec s primernim petjem. — **Skupščina pri Novi Štifti:** m. shod: 22. junija (4. nedeljo v mesecu) ob 3. uri popoldne, poprej pa ura molitve. — **Skupščina na Viču:** m. shod: 1. junija (prva nedelja v mesecu) popoldne po litanjah; odborne seje: na dan shoda pred govorom.

Na znanje vsem p. n. voditeljem in udom III. reda.

Na naš poziv v zadnjem zvezku „Cvetja“ so se oglasili voditelji glavnih tretjerednih skupščin, pa tudi posamezni člani. Predlog in sklep večine se glasi: „Cvetje“ ne sme prenehati; za letos se naj nabirajo prostovoljni doneski, prispevajo naj po močeh udje III. reda sploh in zlagajo v posameznih skupščinah; prihodnje leto se naj pa poviša naročnina. Uprava in urednik pripominjata, da naj bodo darovi za Cvetje v resnici prostovoljni, nadleže in sile nočemo delati nikomer, tudi naročnikom ne; udje III. reda naj pa imajo zavest, da bodo s tem zvršili dobro, pred Bogom zaslužno delo!

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1919.

Mesec junij ali rožnik.

1. nedelja: 6. po vel. noči: bl. Feliks in Herkulan, sp. 1. r. P. O. 2. ponedeljek: bl. Baptista Varani, d. 2. r. 3. torek: bl. Andrej Hspelski, sp. 1. r. P. O. 4. sreda: sv. Frančišek Karačijólski, sp. 5. četrtak: sv. Bonifacij, škof, mučenec. 6. petek: sv. Norbert, škof. 7. sobota: † bink. sobota: Bl. Pacifik Ceredanski, sp. 1. r.	16. ponedeljek: Mati božja vedne pomoči. 17. torek: sv. Adolf, škof. 18. sreda: sv. Marka in Marcelijan, muč. 19. četrtak: presv. Rešnje Telo, V. O., P. O.; sv. Julijana Falknerijska, dev.; sv. Gervazij in Protazij, muč. 20. petek: bl. Mihelina, vdova 3. r. P. O. 21. sobota: sv. Alojzij, spoznavavec.
8. nedelja: binkoštna ned. V. O. P. O. 9. ponedeljek: binkoštni pond. sveti Primož in Felicijan, m. 10. torek: bink. † sv. Marjeta kraljica, vdova. 11. sreda: † kvatre; sv. Barnaba, ap. 12. četrtak: sv. Janez od sv. Fakunda, sp. 13. petek: † kvatre, sv. Anton Padovanski, sp. 1. r. P. O. 14. sobota: † kvatre, sv. Bazilij, šk. c. uč.	22. nedelja, 2. po bink.: sv. Pavlin, škof. 23. ponedeljek: sv. Eberhard, šk. 24. torek: rojstvo sv. Janeza Krstnika P. O. 25. sreda: sv. Viljem, opat. 26. četrtak: sv. Janez in Pavel, mučenca. 27. petek: presv. Srce Jezusovo V. O. P. O.; bl. Benvenut, sp. 1. r. 28. sobota: † sv. Leon XI., papež.
15. nedelja: kvaterna ned. V. O.; bl. Jolenta, vd. 2. r.; sv. Vid in tovar. muč.	29. nedelja, 3. po bink.: sv. Peter in Pavel, ap. P. O.; prikazanje in kronanje Matere božje na Sv. Gori. 30. ponedeljek: spomin sv. Pavla, ap.

Opomba: **P. O.** pomeni popolni odpustek za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolni odpustek samo za ude treh redov sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnim odpustkom.

